

Gamtosauginio audito 2018 metai

Apibendrinimas

Atliekos gimnazijoje ir mūsų buityje

96,5% respondentų žino, kad gimnazijoje šiukšlės rūšiuojamos;

98,2% respondentų žino, kokias šiukšles galima rūšiuoti;

93,02% respondentų tvirtina, kad šiukšliadėžių yra pakankamai;

56,97% respondentų žino, kad mokykla dalyvauja šiukšlių rinkimo talkose, o 18,6% to nežino;

62,79% respondentų tvirtina, kad neša makulatūrą, ir 37,2 % neatnešė nė karto;

60,46% respondentų nurodo, kad mokytojų užduotys dažniausiai būna per abi lapo puses o 34,88% kad tik kartais;

Plastiko maišeliai, galvaniniai elementai

26,74% respondentų visuomet nešasi savo (daugkartinio naudojimo) maišelį;

41,86% respondentų perka parduotuvės plastikinį maišelį, bet jį naudoja kelis kartus;

31,39% respondentų retkarčiais naudoja vienkartinį polietileno maišelį;

17,7% respondentų visas prekes susipakuoja į atskirus maišelius;

79,06% respondentų jei gėrimus perka plastiko ar metalinėje (skardinėse) taroje, tai visuomet tarą priduoja į surinkimo punktus, o 13,95% išmeta su šiukšlėmis;

79,06% respondentų panaudotus galvaninius elementus neša į specializuotus surinkimo taškus, o 20,39% išmeta su šiukšlėmis;

91,86% respondentų žino, kur galima pristatyti panaudotą buitinę techniką ir 8,13% to nežino;

63,95% respondentų turi organinių atliekų kompostavimo dėžę (sode, sodyboje, prie namų) ir 36,04% neturi;

72,09% respondentų žino, kad yra pratybų sąsiuvinių spausdintų ant perdirbto popieriaus, o 27,9% to nežino;

Vanduo

73,36% respondentų nurodo, kad gimnazijos vandens čiaupai nelaša, 6,5% to nežino, o 21,06 % teigia, kad juos greitai sutaiso;

94,73% respondentų nurodo, kad vandens bakai tualetuose neleidžia vandens ir 5,26% kad vanduo laša;

94,73% respondentų žino, kad yra iškabintos žinutės apie vandens taupymą ir čiaupų užsikimimą nusiplovus rankas, o 5,26% to nepastebėjo;

96,05% respondentų valydamiesi dantis užsuka vandens čiaupą, o 3,94% apie tai negalvoja;

28,94% respondentų perka geriamą vandenį plastikiniuose buteliuose, 34,21% niekada neperka, retkarčiais perka 25% respondentų;

31,57% respondentų renka ir naudoja buityje lietaus vandenį, niekada nerinko 48,68%, retkarčiais 19,73% respondentų;

47,36% respondentų teigia, kad vandenį taupyti skatina gamtinių išteklių taupymas, 39,47% didelės vandens kainos, 13,15% mažina aplinkos taršą;

Elektros energija

93,42% respondentų yra aktualus elektros energijos, vandens taupymas, o 6,57% ne;

72,36% respondentų domisi elektros taupymo būdais;

59,21% respondentų daug žino apie efektyvų energijos vartojimą, o 40,78% labai mažai žino;

55,26% respondentų teigia, kad gimnazijoje tuščiuose kabinetuose, koridoriuose išjungiama šviesa, o 44,73% kad tik kartais;

90,78% respondentų teigia, kad visada, eidami miegoti arba išeinant iš namų išjungia savo kompiuterį, elektros lemputes;

69,73% respondentų teigia, kad drabužius dažniausiai skalbia automatinė skalbykle ir 30,26% ir skalbykle, ir rankomis;

77,63% respondentų teigia, kad šviesa visada išjungiama, kai dieną pakankamas apšvietimas ir 22,36% kartais;

68,42% respondentų norėtų naudotis vėjo jėgainėmis, o 28,94% apie tai negalvojo;

Išvados

1. Ypač džiuginantys rezultatai yra apie gimnazijos pastangas tvarkytis su atliekomis: beveik visi atsakiusieji tvirtina, kad gimnazijoje pakanka šiukšliadėžių, žino, kad atliekos yra rūšiuojamos, ir gimnazija nuolat dalyvauja aplinkos tvarkymo talkose;

2. Prastesnė padėtis yra su makulatūra – apie 37,2 % teigia nė karto neatnešę makulatūros, tačiau klausime apie namus beveik pusė atsakė, kad rūšiuoja, taigi popierius patenka ten, kur ir reikia;

3. Daugiau kaip pusė mokinių (60,46%) teigia pastebėję, kad mokytojai taupo popierių (t.y. panaudoja abi jo puses);

4. Džiugina, kad dauguma mokinių (72,09%) žino, kad yra pratybų sąsiuvinį spausdintų ant perdirbto popieriaus.

5. Geriausia padėtis yra su plastiko ir metaline tara – net 79,06% respondentų jei gėrimus perka plastiko ar metalinėje (skardinėse) taroje, tai visuomet tarą priduoja į surinkimo punktus, o 13,95% išmeta su šiukšlėmis;

6. Džiuginantys rezultatai, kad 79,06% respondentų panaudotus galvaninius elementus neša į specializuotus surinkimo taškus;

7. Mokiniai puikiai žino, kur galima pristatyti panaudotą buitinę techniką;

8. Daugiau kaip pusė mokinių (63,95%) teigia, kad turi organinių atliekų kompostavimo dėžę;

9. Prasčiausia padėtis su plastiko maišeliais: perka parduotuvės plastikinį maišelį (41,86%) respondentų ir po to išmeta;

10. Visuomet nešasi savo (daugkartinio naudojimo) maišelį tik (26,74%);

11. Net 17,7% respondentų visas prekes susipakuoja į atskirus maišelius;

12. Džiuginantys rezultatai yra apie gimnazijos pastangas taupyti vandenį ir elektros energiją: beveik visi atsakiusieji tvirtina, kad vandens čiaupai nelaša, yra iškabintos žinutės apie vandens taupymą (94,73%), šviesa visada išjungiama, kai dieną pakankamas apšvietimas (77,63%);

13. Daugiau nei pusė mokinių (68,42%) norėtų naudotis vėjo jėgainėmis, todėl nori daugiau informacijos apie alternatyvią energetiką;

Pasiūlymai

Gamtosauginės grupės mokytojai pamokų ir popamokinės veiklos metu atkreipti į kai kuriuos momentus:

- išnaudoti ne tik gamtos mokslų pamokas, bet ir refleksijos dieną, gamtos mokslų savaitę, praktiniai projektiniai darbai (I gimn. klasės);
- gimnazijos suaugusių bendruomenė visur turėtų rodyti ekologiško elgesio pavyzdį: jei kabinete atsiranda plastiko, panaudotų galvaninių elementų ar kokių kitų rūšiuojamų atliekų, nešat išmesti į rūšiavimo šiukšliadėžes reikėtų pademonstruoti tai mokiniams – pakomentuoti žodžiu ar tai daryti per pertrauką, kad matytų mokiniai;
- mokytojai visuomet turėtų pabrėžti, kaip taupo popierių; jei praktikos darbų metu ar šiaip kabinete reikia naudoti rankšluosčius,, naudoti ne popierinius, o medžiaginius;
- dauguma mokytojų per pertraukas leidžia mokiniams būti kabinete, kartu būna ir patys. Tai irgi galima išnaudoti prie progos pokalbiams apie taupymą, gamtos išteklių saugojimą.